IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

AS Ida-Tallinna Keskhaigla
Ravi 18, 10138 Tallinn
Rg-kood 10822068
Tel 666 1900
E-post info@itk.ee
www.itk.ee

HPV vastane vaktsineerimine

Inimese papilloomiviirus (HPV) on sageli esinev viirus, mis võib põhjustada emakakaelavähki ja suguelundite tüükaid (teravaid kondüloome). Nakatumine teatud HPV tüübiga võib viia emakakaelavähi tekkeni. HPV võib põhjustada vähki ka häbeme, kubeme, tupe ja päraku piirkonnas, kuid nende piirkondade vähki esineb harvemini kui emakakaelavähki. HPV-ga võivad nakatuda nii naised kui ka mehed. HPV levib nahk-naha kontaktiga, sh seksuaalvahekorra, oraalseksi, anaalseksi või muu kontaktiga suguelundite piirkonnas.

HPV vastu on võimalik vaktsineerida. Vaktsineerimine ei välista emakakaelavähki haigestumist täielikult, kuid vähendab oluliselt selle riski.

Olemas on üle saja HPV tüübi, umbes 15 nendest põhjustavad emakakaelavähki. HPV tüübid 6 ja 11 põhjustavad umbes 90% suguelundite tüügastest, olles madala riskiga emakakaelavähi osas. HPV tüübid 16 ja 18 on kõrge riskiga, põhjustades enamiku (ligikaudu 70%) emakakaelavähi juhtudest. HPV tüübid 31, 33, 45, 52 ja 58 on samuti kõrge riskiga, põhjustades 19% emakakaelavähkidest.

Vaktsineerimiseks kasutame HPV-vastast vaktsiini Gardasil 9, mis aitab vältida nakatumist üheksa HPV tüübiga (6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52 ja 58). Vaktsineerimine on tasuline, Gardasil 9 ühe doosi hind on 148 eurot.

Vaktsineerimine üle 18-aastastele võib koosneda kahest või kolmest doosist. Soovituse kahe- või kolmedoosiliseks vaktsineerimiseks annab naistearst või ämmaemand. Kolmedoosilise vaktsineerimise puhul süstitakse vaktsiinidoosid lihasesse 6 kuu jooksul. Kahedoosilise skeemi puhul tehakse teine doos 6 kuud pärast esimest doosi.

Alates 01.02.2024 võimaldatakse HPV-vastast vaktsineerimist tasuta kõigile noortele vanuses 12–18 (k.a) aastat. Vaktsineerimiskuur koosneb ühest doosist. **Erandiks on immuunpuudulikkusega lapsed, kelle vaktsineerimiskuur on kolmedoosiline.**

Enamasti vaktsineeritakse HPV vastu 12–18-aastasi noori õppeasutustes kooliõdede poolt, kuid soovi korral võib pöörduda vaktsineerimiseks perearsti poole või AS Ida-Tallinna Keskhaigla ämmaemanda vastuvõtule.

Vaktsineerimiseks broneerige aeg ämmaemanda vastuvõtule telefonil 666 1900, registratuurides või üleriigilises digiregistratuuris (valige teenuseks „HPV vastu vaktsineerimine“).

Alla 18-aastase noore vaktsineerimiseks on vajalik vanema kirjalik nõusolek, seetõttu palume tulla alaealistel vastuvõtule koos vanemaga.

Vastuvõtule saab aega broneerida:

- Terviseportaalis www.terviseportaal.ee (valides teenuseks HPV vastu vaktsineerimine)
- telefoni teel 666 1900 **E–R 7.30–18.00**
- kohapeal ITK registratuurides

Alates augustist 2025 saavad HPV vastu vaktsineerida täiskasvanud alates 19. eluaastast oma kulul valitud Südameapteek, Benu ja Apotheka kaubamärki kandvates apteekides. 12–18-aastaste tüdrukute ja poiste vaktsineerimisvõimalus apteekides puudub.

Vaktsineerimine koos regulaarse naistearsti kontrolliga tagab parima kaitse emakakaelavähi vastu.